

Transparency International k veřejné zakázce na Evropský dům

Napsal KPKP dne 10. květen 2016. Zařazeno do [Aktuality](#)

Poslední dva měsíce hýbe krajskou politikou přestřelka mezi vedením Libereckého kraje a opozicí ohledně veřejné zakázky na rekonstrukci budovy bývalého Výzkumného ústavu textilních strojů (VÚTS) na tzv. Evropský dům. Zakázku vyhrála kontroverzní liberecká společnost Syner poté, co Liberecký kraj vyloučil pět ze sedmi účastníků. O názor na postup Kraje jsme požádali právní kancelář Transparency International.

Firma tradičně spojovaná s libereckou politikou a jejím zákulisím – Syner - vyhrála s cenou 76,7 mil. Kč, pouze 4 % pod projektovou cenou 79,8 mil. Kč. Vyloučeno bylo pět ze sedmi původních uchazečů. Společnost Syner měla sice ze zbylých dvou firem nejnižší cenu, ale z původních sedmi přihlášených, šlo až o čtvrtou nejnižší. Podle Krajského protikorupčního pracoviště vykazuje veřejná zakázka několik minimálně diskutabilních momentů.

Důvodem pro vyloučení ostatních uchazečů byly například drobnosti, jako například nenacenení elektrického zámku u dveří za 1,5 tisíce korun (konkrétně v případě firmy Metrostav, která měla o 2 miliony nižší nabídku než nakonec vítězný Syner).

Otazníky u zastupitelů i médií rovněž způsobila například neochota někdejší dceřiné společnosti S group holding (Syner) CL Evans, která měla nejnižší nabídku ze všech (o zhruba deset milionů méně než je výsledná cena Syneru). Ta byla vyloučena pro nepřiměřeně nízkou cenu a když byla požádána o její zdůvodnění vydala prohlášení, které se tváří, jako by o zakázku vůbec nestála.

Rovněž jako technický dozor investora byla vybrána společnost Investing CZ Josefa Nadrchala, tradičního partnera Syneru. Ta nabídla o hodně nižší cenu než ostatní uchazeči. Tato společnost působila se Synerem na diskutovaných akcích jako byla rekonstrukce libereckých lázní (kterou z velké části místo vítězného Chládek a Tintěra prováděl za mlčení Investing CZ právě Syner), příprav MS v lyžování 2009, rekonstrukce základní školy v Desné v Jizerských horách či výstavbu liberecké hokejové arény.

Tyto a další okolnosti byly kritizovány i na zastupitelstvu, v libereckých médiích i na našem webu. Průběh výběrového řízení tvrdě kritizovala de facto jediná opozice v zastupitelstvu Libereckého kraje, Změna pro Liberecký kraj. Zástupci Libereckého kraje v čele s hejtmanem Martinem Pütou a ekonomickým náměstkem Markem Pieterem (oba zvoleni za Starosty pro Liberecký kraj) ale nařčení odmítají s tím, že postupovali zcela v souladu se zákonem.

Krajské protikorupční pracoviště požádalo o odbornou pomoc i právní kancelář Transparency International, kterou seznámila s případem. Vyjádření právničky Martiny Mikoláškové z Transparency International přetiskujeme v plném znění:

„V rámci zadávacího řízení není možné doplňovat nabídku, tedy, i v případě, že by šlo o marginální částku v kontextu hodnoty celé zakázky (na tento postup již existuje větší množství rozhodnutí od ÚOHS), nicméně máme za to, že v případě, že uchazeč označí některou položku nabídky pomlčkou (resp. „- Kč“), tak vlastně není zřejmé, jestli se jedná o položku, kterou vůbec nedodá, nebo jestli se jedná o položku, kterou dodá za 0 Kč (v podstatě není primárně problém dodat nějakou položku za 0 Kč, to může být vysvětleno např. tím, že položka je už automaticky vyčíslena v jiné položce, která ji technicky zahrnuje).

Přiklání bychom se tedy k postupu, aby zadavatel uchazeče vyzval k vysvětlení nabídky, zda se jedná o položku, kterou uchazeč nehodlá dodat (jednalo by se o nesplnění zadávacích podmínek s následkem vyloučení), nebo se jedná o položku, která není vyčíslena, protože je nahrazena jiným technologicky obdobným řešením, které je řádně vyčísleno (toto by zřejmě nebyl důvod pro vyloučení při zohlednění § 44 odst. 11 poslední věta ZVZ, kdy by zadavatel měl akceptovat technologicky obdobná řešení). Dále by uchazeč mohl při vysvětlení nabídky konstatovat, že se jedná o položku oceněnou částkou 0 Kč, což nemusí být automaticky důvod k vyřazení nabídky a vyloučení uchazeče, nebo by uchazeč mohl konstatovat, že došlo k omylu a že tuto položku za 0 Kč neposkytne a uvede částku, za kterou by ji poskytl, což by ale nebylo přípustné, neboť zákon skutečně neumožňuje doplňování nabídek, i když se jedná o marginální hodnotu).

V jiné souvislosti jsem však zaznamenala, že nebylo zřejmě postupováno v souladu se zákonem při upravování zadávací dokumentace při uveřejňování dodatečných informací dle § 40 odst. 3 ZVZ, kde je uvedeno, že *provede-li veřejný zadavatel úpravy zadávacích podmínek, je povinen současně přiměřeně prodloužit lhůtu pro podání nabídek, a to podle povahy provedené úpravy*. V dodatečných informacích č. 8 z 11. 1. 2016 došlo ke změně, kdy zadavatel specifikoval, že *došlo k rozporu mezi projektovou dokumentací a soupisem prací, dodávek a služeb a z toho důvodu v souladu s bodem 9 zadávací dokumentace požaduje, aby uchazeči ocenili dveře pol. 269 a 270 dle popisu v soupisu prací, dodávek a služeb, tedy dveře dřevěné, plné, neprůzvučné.* Taktéž došlo k doplnění technické specifikace prostřednictvím dodatečných informací č. 6 ze 7. 1. 2016, které blíže specifikovaly položku ocelová předokna. Na toto navazuje rozhodnutí ÚOHS-S124/2015/VZ-12170/2015/531/Est z 21. 5. 2015, ve kterém se uvádí, že *zadavatel je podle ustanovení § 40 odst. 3 zákona povinen v návaznosti na provedenou úpravu zadávacích podmínek vždy, a to i v případě marginální změny, přiměřeně prodloužit lhůtu pro podání nabídek*. K poslednímu prodloužení lhůty pro podání nabídek došlo odesláním opravného formuláře Oznámení o zakázce dne 16. 12. 2015.

Na základě výše uvedených změn v zadávací dokumentaci tedy nedošlo k prodloužení lhůty pro podání nabídek, ačkoli došlo ke změně (byť marginální) zadávací dokumentace. Tento postup zadavatele by měl umožňovat zrušení zadávacího řízení dle § 84 odst. 2 písm. e) ZVZ (zároveň by však uplatněním tohoto ustanovení zadavatel předem deklaroval, že uznává své pochybení v zadávacím řízení a v případě, že by byl podán podnět na ÚOHS za nesprávný postup zadavatele při změně zadávací dokumentace, by se vystavil riziku udělení pokuty za porušení zákona. Zadavatelé proto tohoto ustanovení příliš často nevyužívají).

Nad rámec výše uvedeného bych chtěla vyzdvihnout podrobnost hodnotících protokolů, ze kterých je patrné, že se hodnotící komise snaží přistupovat k vyhodnocení zakázky zodpovědně, takto podrobné protokoly nejsou standardem. Otázka vyloučení společnosti Metrostav na základě neuvedení ceny jedné položky ve výkazu výměr je pak dle mého názoru do jisté míry způsobeno i složitostí této problematiky. Jak je patrné i z rozhodovací praxe ÚOHS, obdobné případy mohou být v souladu s právem rozhodnuty odlišně (viz rozlišování toho, jestli je položka ohodnocena 0 Kč nebo pomlčkou, jestli se jedná o položku, která bývá standardně vyčíslována nebo zda se jedná o položku, kterou zadavatel sám vyčlenil, důležitý je i kontext toho, jak k vyplňování výkazu přistoupili další uchazeči – čím více chyb ve stejné položce, tím spíše lze usuzovat na netypické rozepsání položek zadavatelem, apod.). Zároveň rozumím ohlasu, který zakázka vzbuzuje, a to v souvislosti s množstvím vyloučených uchazečů, přičemž, jak je patrné z protokolů, které komise vyhotovila, ve všech ostatních případech, kde je to ze zákona jednoznačně možné, přistoupila k zaslání výzev o doplnění kvalifikace nebo zaslání výzev k vysvětlení mimořádně nízké nabídkové ceny."